

EURÓPSKY PARLAMENT

2004

2009

Dokument na schôdzu

16.4.2009

B6-0188/2009

NÁVRH UZNESENIA

ktorý na základe vyhlásení Rady a Komisie

v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku

predkladajú Graham Watson, Wolf Klinz a Margarita Starkevičiūtė

v mene skupiny ALDE

o londýnskom samite G20 z 2. apríla 2009

Uznesenie Európskeho parlamentu o londýnskom samite G20 z 2. apríla 2009

Európsky parlament,

- so zreteľom na vyhlásenie vedúcich činiteľov londýnskeho samitu G20, ako aj ich vyhlásenie o posilnení finančného systému a o poskytnutí zdrojov zo strany medzinárodných finančných inštitúcií,
 - so zreteľom na zoznam OECD, na ktorom sú krajiny nespĺňajúce medzinárodné pravidlá výmeny daňových informácií a ktorý bol zverejnený 2. apríla 2009,
 - so zreteľom na závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady z 19. a 20. marca 2009,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie zo 4. marca 2009 s názvom Stimuly na oživenie hospodárstva v Európe (KOM(2009)114),
 - so zreteľom na správu skupiny odborníkov na vysokej úrovni pre finančný dohľad EÚ, ktorej predsedá Jacques de Larosière,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 29. októbra 2008 s názvom Od finančnej krízy k ozdraveniu: európsky rámec pre činnosť (KOM(2008)706),
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 11. marca 2009 o Pláne hospodárskej obnovy Európy,
 - so zreteľom na oznámenie Komisie z 8. apríla 2009 o podpore rozvojových krajín pri prekonávaní krízy (KOM(2009)160),
 - so zreteľom na nedávno uverejnenú správu MMF o vplyve svetovej finančnej krízy na krajiny s nízkymi príjmami,
 - so zreteľom na článok 103 ods. 2 rokovacieho poriadku,
- A. keďže celosvetová hospodárska výkonnosť v roku 2009 rýchlo klesá a podľa najoptimistickejších vyhládok sa v roku 2010 očakáva len pomalá obnova,
- B. keďže vplyv finančnej krízy na reálnu ekonomiku vyústili do mimoriadnych hospodárskych okolností, ktoré si vyžadujú včasné, cielené, dočasné a primerané opatrenia a rozhodnutia v záujme nájsť riešenia na dosiaľ nepoznanú situáciu v globálnom hospodárstve a zamestnanosti,
- C. keďže pri pokračujúcom úpadku medzinárodného a európskeho hospodárstva je hlavným problémom nedostatok dôvery na finančných a kapitálových trhoch, ako aj zvyšujúca sa nezamestnanosť,
- D. keďže Globálny plán pre obnovu a reformu obsahuje tieto ciele: 1) obnovenie dôvery, rastu a pracovných miest, 2) obnova finančného systému s cieľom obnoviť poskytovanie úverov, 3) posilnenie finančnej regulácie v záujme obnovenia dôvery, 4) financovanie a

reforma medzinárodných finančných inštitúcií s cieľom prekonať krízu a predísť prípadným krízam v budúcnosti, 5) podpora svetového obchodu a investícií, ako aj odmietanie protekcionizmu s cieľom podporovať prosperitu a 6) budovanie súdržného, ekologického a trvalo udržateľného obnoveného hospodárstva,

- E. keďže pre oživenie, aj pre obnovu svetového hospodárstva zohráva kľúčovú úlohu medzinárodná makroekonomická koordinácia;
- F. keďže členstvo v eurozóne preukázateľne posilňuje hospodársku stabilitu v príslušných členských štátoch, čo je dôsledkom ich úsilia dodržiavať maastrichtské kritériá a Pakt rastu a stability, ako aj ochrany pred súčasnými výkyvmi;
- G. keďže viaceré členské štáty mali vážne problémy s platobnou bilanciou, pričom niektoré z nich sa museli so žiadosťou o pomoc obrátiť na MMF a EÚ,
- H. keďže rozvojové ciele tisícročia, najmä odstránenie extrémnej chudoby a hladu, ako aj rozvojové ciele a zásady prijaté na konferenciách OSN poskytujú jasnú víziu a musia byť oporou pre spoluprácu medzi AKT a ES podľa dohody o partnerstve z Cotonou,
- I. keďže niektoré darcovské krajiny znížili v dôsledku finančnej krízy svoj finančný podiel na oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) poskytovanej rozvojovým krajinám, ktorých hospodárstvo je už dosť nestabilné,
- J. keďže krajiny AKT sú závislé od vývozu komodít, ktorý predstavuje viac ako 50 % ich príjmov v cudzej mene, a keďže finančná kríza vedie ku klesajúcemu vývozu z mnohých rozvojových krajín a k zníženiu peňažných tokov do týchto krajín, k obmedzenému prístupu k úverom a nižším zahraničným priamym investíciám, ako aj k poklesu cien komodít,
- K. keďže v najnovších odhadoch¹ na rok 2009 sa uvádza, že nižší hospodársky rast spôsobí, že počet osôb, ktoré budú mať na deň menej ako 1,25 USD, sa zvýši o 46 miliónov v porovnaní s predpoveďami pred krízou, popri 130 až 155 miliónoch osôb, ktoré postihla chudoba v roku 2008 v dôsledku stúpania cien potravín a pohonných látok, a keďže s každým ďalším poklesom rastu o 1 % by chudoba mohla postihnúť ďalších 20 miliónov ľudí,
- L. keďže rast medzinárodného obchodu sa spomaľuje v dôsledku nedostatku úverov a financií a celkového poklesu svetového hospodárstva,
- M. keďže je potrebná intenzívna multilaterálna spolupráca, aby sa zabránilo protekcionistickým krokom, ktoré môže vyvolať finančná/hospodárska kríza,
 - 1. víta Globálny plán pre obnovu a reformu predložený skupinou G20; berie na vedomie, že samit G20 predložil množstvo cieľov, ktoré boli stanovené na jarnom samite EÚ, a vyjadruje spokojnosť s tým, že globálny plán je v súlade s už podniknutým úsilím v rámci Európskej únie, aby sa zaujal globálnejší prístup a zabránilo sa rozporuplným politikám, ktorých účinky sa navzájom potierajú; uznáva vedúcu úlohu EÚ na samite, trvá však na

¹ Podľa Svetovej banky.

tom, že je potrebné naďalej posilňovať koordináciu v rámci EÚ;

2. zdôrazňuje, že všetky dohodnuté záväzky sa musia v plnej miere dodržiavať, rýchlo realizovať a ďalej prehĺbovať, a to na národnej, aj medzinárodnej úrovni s cieľom obnoviť dôveru a čo najviac zvýšiť efektívnosť; berie na vedomie úlohu FSB a MMF sledovať pokrok dosiahnutý v rámci schváleného akčného plánu a vyzýva obidva subjekty, aby Európskemu parlamentu predložili svoju správu;
3. uznáva kľúčovú úlohu centrálnych bánk v tomto úsilí a ich rýchle zníženie úrokových sadzieb, a víta záväzok G20 nepristúpiť k devalvácii národných mien, ktorá by mohla spôsobiť začarovaný kruh; víta postupné znižovanie úrokovej sadzby zamerané na posilnenie rastu a jej urýchlené poskytnutie krátkodobých finančných nástrojov na oživenie medzibankového úverovania; pripomína potrebu vytvoriť podmienky, ktoré uľahčia premietnutie zníženia úrokových sadzieb na dlžníkov;
4. vyjadruje znepokojenie nad tým, že vlády hromadne hľadajú hromadne východisko v bráni úverov; varuje pred následkami takejto politiky, najmä pre strednodobú a dlhodobú infláciu, a zdôrazňuje skutočnosť, že pôžičky by sa mali využívať na investície do výrobného kapitálu; zdôrazňuje význam čo najskoršieho návratu k riadnemu štátnemu financovaniu a zabezpečenia dlhodobej fiškálnej udržateľnosti, aby sa zabránilo uvaleniu príliš veľkého zaťaženia/bremena na budúce generácie, pričom poznamenáva, že tento problém by sa mal riešiť samostatne v súvislosti s celkovou zadlženosťou;
5. víta rozhodnutie vedúcich činiteľov G20 schváliť presný a jasne stanovený detailný plán na zlepšenie regulačného rámca a fungovanie finančných trhov; dúfa, že tento bezprecedentný stupeň medzinárodnej regulačnej koordinácie, založený na presnom hodnotení súčasných nedostatkov, povedie k významným pozitívnym zmenám a zníži riziko opakovaného výskytu takejto krízy;
6. plne podporuje rozhodnutie vyhradiť ústrednú úlohu pri koordinovaní schválenej agendy nedávno menovanej a rozšírenej Rade pre finančnú stabilitu; podporuje rozhodnutie G20 dať jej k dispozícii silnejší inštitucionálny základ a zvýšené kapacity;
7. zdôrazňuje význam obnovenia dôvery vo finančný sektor, čo je kľúčom k opätovnému poskytovaniu úverov pre reálnu ekonomiku, ako aj k obnoveniu medzinárodných kapitálových tokov; trvá na potrebe naliehavo sa zaoberať bankovými aktívami so zníženou hodnotou, ktoré obmedzujú poskytovanie úverov; naliehavo vyzýva vlády členských štátov EÚ, aby od bánk požadovali úplnú transparentnosť a kompletné údaje o aktívach so zníženou hodnotou v súvahách, pričom sa zohľadnia usmernenia Komisie pre nakladanie s aktívami so zníženou hodnotou v bankovom sektore Spoločenstva, a aby postupovali koordinovaným spôsobom v súlade s pravidlami hospodárskej súťaže; vyzýva vlády G20, aby oznámili, ako fungujú ich programy v oblasti aktív so zníženou hodnotou a aké sú ich výsledky; odporúča čo najviac zvýšiť medzinárodnú spoluprácu a odmietat' finančný a regulačný protekcionizmus;
8. berie na vedomie, že včasnými rekapitalizačnými opatreniami členských štátov sa zabránilo finančnému kolapsu, pripomína však, že vládne podporovanie bánk by malo byť dočasné a že musí obsahovať prísľub, že sa vypracujú jasne definované stratégie ukončenia situácie;

9. domnieva sa, že včasné varovanie pred makroekonomickými a finančnými rizikami, ako aj posilnenie dozoru nad obozretným podnikaním na makro- aj mikroúrovni majú zásadný význam pre obnovenie finančnej stability; na tento účel rázne vyzýva príslušné orgány, aby sa riadili odporúčaním vedúcich činiteľov G20 vymieňať si informácie a aktívne sa podieľať na povinnom zriaďovaní kolégií orgánov dohľadu pre všetky finančné skupiny, ktoré pôsobia vo viacerých štátoch;
10. zastáva názor, že zásady na vysokej úrovni platné pre cezhraničnú spoluprácu v oblasti krízového riadenia musia byť ihneď uvedené do praxe; so zreteľom na silnejúce vzájomné pôsobenie medzi národnými finančnými systémami naliehavo vyzýva príslušné orgány k spolupráci na medzinárodnej úrovni s cieľom pripraviť sa na finančné krízy a riadiť ich;
11. súhlasí s názorom, že je potrebné obmedziť vznik systémových rizík, a uznáva, že na všetky pre systém dôležité inštitúcie a zúčastnené subjekty vrátane alternatívnych investičných fondov, ktoré využívajú vysoký pákový efekt, sa musí vzťahovať náležitá regulácia a dohľad; ľutuje, že sa to obmedzuje len na inštitúcie dôležité z hľadiska systému; konštatuje, že by bolo potrebné zamerať pozornosť, ako aj reguláciu skôr na fungovanie ako na podstatu; zdôrazňuje potrebu rozvíjať mechanizmy efektívnej spolupráce a výmeny informácií medzi národnými orgánmi s cieľom zabezpečiť účinný cezhraničný dohľad a zároveň chrániť otvorené trhy;
12. schvaľuje rozhodnutie krajín G20 prijať bazilejskú rámcovú dohodu II, ako aj snahy čo najskôr posilniť obozretné regulačné normy; konštatuje, že napriek ich výzve na posilnenie stimulov pre riadenie rizika v prípade sekuritizácie nebola v sekuritizačnom procese spoločne stanovená kvantitatívna sadzba udržania, ani navrhnuté žiadne spoločné systémy povinnej starostlivosti;
13. víta rozhodnutie G20 podporovať integritu a transparentnosť na finančných trhoch, ako aj zvýšenú zodpovednosť finančných aktérov; víta záväzok G20 uskutočniť reformu režimov kompenzácií trvalo udržateľnejším spôsobom ako súčasť revízie finančnej regulácie a zdôrazňuje význam prepojenia stimulov s dlhodobou výkonnosťou, predchádzania stimulom, ktoré vedú k nezodpovednosti, a zaručenia uplatňovania nových zásad v celom priemysle s cieľom zabezpečiť rovnaké podmienky;
14. berie na vedomie zverejnenie čiernej listiny OECD, na ktorej sú krajiny odmietajúce dodržiavať medzinárodné pravidlá; víta v tejto súvislosti vymazanie všetkých ostávajúcich štyroch štátov z čiernej listiny daňových rajov OECD, pretože krátko po samite G20 súhlasili s pravidlami daňovej transparentnosti;
15. víta opatrenia v súvislosti s ratingovými agentúrami, ktoré sú zamerané na zvýšenie transparentnosti a posilnenie spolupráce medzi národnými dozornými orgánmi; naďalej ho znepokojuje nedostatok hospodárskej súťaže v tomto sektore a žiada výrazné obmedzenie prekážok vstupu na trh;
16. podporuje záväzok G20 zvýšiť dostupné zdroje pre svetové finančné inštitúcie o 850 miliárd amerických dolárov na podporu rastu na rozvíjajúcich sa trhoch a v rozvojových krajinách;
17. víta potvrdený záväzok plniť rozvojové ciele tisícročia a sľub sprístupniť ďalších 50

miliárd USD na podporu sociálnej ochrany, obchodu a rozvoj ochrany v krajinách s nízkymi príjmami;

18. rozhodne víta plán G20 uskutočniť reformu medzinárodných finančných inštitúcií a žiada, aby sa tieto reformy začali čo najskôr; v tejto súvislosti vyzýva, aby sa otázky zvýšenej transparentnosti a zodpovednosti riešili na nasledujúcich jarných zasadnutiach Svetovej banky a MMF;
19. víta pokrok, ktorý dosiahol MMF pomocou svojho nového flexibilného úverového rámca (Flexible Credit Line), s ktorým prestáva uplatňovať doterajšie normatívne a nepružné poskytovanie úverov a rámec založený na podmienenosti, ako to dokladá MMF vo svojej nedávnej správe o vplyve svetovej finančnej krízy na krajiny s nízkymi príjmami vyhlásením, podľa ktorého by sa pri vypracovaní výdavkových politík mala uprednostňovať ochrana alebo rozširovanie sociálnych programov alebo zlepšovanie schválených investícií, a vo všeobecnosti zachovanie smerovania k dosiahnutiu RCT;
20. ľutuje, že sľuby G20 týkajúce sa pomoci pre obchod a zahraničnej rozvojovej pomoci (ODA) boli nedostatočné; zdôrazňuje, že napriek tomu, že v oznámení sú vymenované finančné opatrenia na zvýšenie zdrojov pre rozvojový svet zo strany Svetovej banky a MMF, nebol stanovený žiadny osobitný záväzok zabezpečujúci, že pomoc pre obchod predstavuje dodatočné financovanie;
21. víta, že G20 uznáva význam ekologickejšieho, trvalo udržateľnejšieho svetového hospodárstva s nižšími emisiami CO₂; konštatuje, že dosiahnutie záväznej dohody o zmene klímy na nadchádzajúcej konferencii v Kodani je skutočne rozhodujúce; zdôrazňuje však, že vedúci činitelia G20 by mali vziať na vedomie všestranný charakter problémov celosvetovej trvalej udržateľnosti, akými sú problémy súvisiace s rybným hospodárstvom, lesmi a vodnými zdrojmi, ktorých vplyvy sa najviac týkajú ľudí v rozvojových krajinách;
22. naliehavo vyzýva G20, aby prevzala vedúcu pozíciu v pretrvávajúcich problémoch celosvetového riadenia obchodu, ako je potreba zastupovať rozmanitosť rozvíjajúcich sa krajín na fórach prijímajúcich rozhodnutia o obchode;
23. upozorňuje na pretrvávajúcu potravinovú krízu, ktorá si vyžaduje okamžité opatrenia a výrazné zvýšenie finančnej pomoci pre poľnohospodársku výrobu v rozvojových krajinách;
24. víta rozhodnutie podporovať svetový obchod a investície a odmietat' protekcionizmus, ktorý narúša prosperitu;
25. víta prísľub podporovať financovanie obchodu tým, že sa na tento účel v najbližších dvoch rokoch poskytne aspoň 250 miliárd amerických dolárov; žiada, aby sa tento záväzok prejavil poskytnutím ďalších prostriedkov;
26. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade, Komisii, ECB, parlamentom a vládam členských štátov, členským štátom skupiny G20 a MMF.